5 bani în România.- 10 bani în străinătate ICGB 6 PAGINI Anul XXXII. - N-rul 187. - Joui 10 Iulie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11, Brezoianu, 11

Evenimentele din Ulster

Rezistența continuă în Irlanda în contra aplicărei noueĭ legi a Homerule-ului. Sir Edward Carson, revizuind trupele de voluntari concentrate la Ulster, este primit ce acestea c'un intreit strigăt de ura. Gata mai mult ca oricând să dea piept cu cei cari vor să le impue o lege pe care n'o primesc, trupele acestea așteaptă ordinul de înaintare și de atac dela organizatorul lor

INTREVEDEREA
dintre d-l Poincaré și Țarul Rusiei

Petersburg, 7. — Splendidul timp de vară face ca primirea lui Poincaré să constitue un eveniment pentru populație.

In afară de vapoarele oficiale au plecat numeroase vapoare particulare, între cari divizia de torpiloare sub conducerea amiralului Storre, întru întâmpinarea președintelui Poincaré, care sosește pe bordul cuirasatului „France" escortat de vasele Jean-Bart, Lavoisier și două torpiloare, sub conducerea amiralului Lebris.

In rada portului Kronstadt așteptau 5 cuirasate sub conducerea amiralului Kolonvizew, cari au schimbat salutul cu flota franceză.

Ministrul marineĭ, amiralul Grigorovici și ambasadorul francez Paleologue s'au dus pe bordul vaporului „France".

*

Kronstadt, 7. — *Președintele Poincaré a sosit la 2 după amiază pe bordul vasului „France" escortat de mai multe vase și a descins la rada cea mică unde țarul aștepta pe oaspele său pe bordul yachtului „Alexandra", Țarul era însoțit de ministrii Curței, de ministrul de externe și de marină, de ambasadorul Franței cu atașații militari și de marină, de ambasadorul Rusieĭ la Paris. După prezentări, d-l Poincaré, însoțit de ministrul de marină al Rusieĭ, Grigorovici, s'a dus pe bordul yachtului „Alexandra", Țarul a primit pe oaspele său la scara de îmbarcare și l'a salutat cu cordialitate. Yachtul rus arborează pavilionul președintelui și apoi se îndreaptă spre Peterhof, unde, la debarcader, o gardă de onoare așteptă. D-l Poincaré a fost salutat aci de marii duci, de aghiotanții generali ai Țarului, de guvernatorul Petersburgului și notabilități.*

Țarul a condus pe președinte într'un echipagiu deschis spre palatul cel mare unde d-l Poincaré a descins. Puțin după sosire d-l Poincaré a fost primit de împărăteasă. (A. R.)

PRANZUL DE GALA

Peterhof, 7. — La orele 7 jum. seara s'a dat la palatul cel mare un prânz de gală. Impăratul a rostit cu acest prilej toastul următor:

Toastul Țarului

„Domnule Președinte, permiteți-mi a vă spune cât sunt de fericit de a vă putea ura bun sosit aci. Șeful statului amic și aliat este totdeauna sigur de a întâmpina primirea cea mai călduroasă în Rusia, dar astăzi, satisfacțiunea noastră de a putea saluta pe președintele republicei franceze este îndoită prin plăcerea de a reîntâlni în d-voastră pe o veche cunoștință cu care am fost încântat de a lega acum doĭ ani relații personale. Unite de mult timp prin simpatia mutuală a popoarelor și prin interese comune, Franța și Rusia sunt de aproape un sfert de veac strâns legate, spre a putea mai bine urmări această țintă, care consistă în a salfgarda interesele lor, colaborând la menținerea echilibrului și a păcei în Europa. Nu mă îndoesc că, credincioase idealului lor pacific, sprijinite pe alianța lor încercată, precum și pe amiciții comune, ambele noastre țări vor continua să se bucure de binefacerile păcei asigurată prin plenitudinea forțelor lor, strângând tot mai tare legăturile ce le unesc. Cu această urare foarte sinceră, ridic paharul meu în sănătatea d-voastră, d-le președinte, precum și pentru prosperitatea și gloria Franței".

Răspunsul d-luĭ Poincaré

D-l Poincaré a răspuns:

„Sire, mulțumesc Majestății Voastre pentru primirea atât de cordială ce mi-a făcut-o și o rog să creadă că mi-a fost foarte plăcut să fac astăzi o nouă vizită augustului suveran al unuĭ popor amic și aliat. Credincios tradiției onorabililor meĭ predecesori am voit să aduc Majestății Voastre și Rusieĭ, solemna mărturisire a sentimentelor ce rămân neschimbate în toate inimile franceze. Aproape 25 de anĭ aŭ trecut de când, într'o viziune clară a destinelor, lor, țările noastre și-aŭ unit silințele diplomaților lor. Fericitele urmări ale acesteĭ asociațiunĭ permanente se resimt în fiecare zi în echilibrul lumeĭ bazat pe comunitatea de interese consacrate prin voința pacifică a celor două guverne sprijinite pe armatele lor de uscat și de apă, cari se cunosc, se stimează și s'aŭ obișnuit să fraternizeze. Întărită printr'o lungă experiență și complectată prin prețioase prietenii, alianța, a cărei primă inițiativă a fost luată de ilustrul împărat Alexandru III și de regretatul președinte Carnot, a dat în mod statornic de atunci dovada acțiunei sale binefăcătoare și a nesdruncinatei sale tării. Majestatea Voastră poate fi asigurată că mâine ca și eri Franța va urmări, în colaborarea eĭ intimă și zilnică cu aliata eĭ, opera de pace și de civilizație la care ambele guverne și ambele națiunĭ n'aŭ încetat să muncească. Închin paharul meŭ în cinstea Majestății Voastre, a M S. Împărăteseĭ, a M. S. Împărăteasa Mamă, a A. S. I. marele duce moștenitor și a întregii familiĭ imperiale. Beaŭ pentru mărirea și prosperitatea Rusieĭ. (A. R.)

ASUPRA VIZITEI PREȘEDINTELUI POINCARE IN RUSIA

Roma, 7. — Ziarele rusești comentând vizita președintelui republicei franceze Poincaré la Petersburg, arată necesitatea de a se păstra și întări alianța franco-rusă, relevând foloasele ce rezultă din ea atât pentru dezvoltarea economică a Rusieĭ cât și pentru menținearea păcei în rapoartele internaționale. (A.T.I.).

SOLEMNITATEA
din Dragosloveni

R.-Sărat, 7 Iulie

Duminică 6 Iulie a. c. a fost în comuna Dragosloveni,—una dintre cele mai frumoase din județul nostru — solemnitatea punereĭ pietreĭ fundamentale a școaleĭ primare din acea comună.

Solemnitatea a început printr'o slujbă religioasă oficiată de mai mulțĭ preoțĭ și corul școaleĭ, în prezența d-luĭ prefect al județuluĭ N. Gâlcă, Gh. Nicolescu revizor școlar, C. Vasilescu administratorul plășeĭ, autoritatea comunală și un numeros public în majoritate sătenĭ.

După ce s'a pus piatra fundamentală, d. prefect Gâlcă a ținut o inimoasă cuvântare, stăruind asupra importanței sociale a instituțiunilor școlare.

A răspuns învățătorul din comună d. Anghel.

Cunoscutul literat d. Al. Vlahuță, care a dovedit toată solicitudinea la tot ce poate contribui la ridicarea din punct de vedere cultural și social a comuneĭ Dragosloveni, a ținut să ia parte la această serbare, însoțit de oaspeții d-sale; d-na și d-ra Delavrancea, d-na și d. Șetefănescu profesor din București, d. N. Rainu avocat din Focșani, d-na și d. Z. Zamfirescu, d. Păunescu-Fulgă, etc.

In jurul descoperirei
falșificatorilor de monede din Lodești

R.-Vâlcea, 8 Iulie.

Intr'unul din numerele trecute ale ziaruluĭ am spus că parchetul a fost informat că d. Al. Bunescu, judecător al ocoluluĭ Lădeștĭ, în unire cu șeful secției de jandarmĭ Dincă Gh. Ion au dat de urma unei periculoase organizațiunĭ de falsificatorĭ de monede a 50 banĭ, 1 leu și 2 leĭ în comuna de mai sus.

Acum când cercetările s'aŭ terminat, iar falsificatorii sunt înaintați parchetuluĭ, suntem în măsură a da lămuriri complete cu privire la cele expuse mai sus.

In comuna Lădeștĭ s'a stabilit de vreun an și jumătate croitorul Gh. Brestoiu, fost condamnat la 15 anĭ muncă silnică pentru omor. Nemulțumit cu ce câștiga prin muncă și în dorința de a se pricopsi, concepe planul de a falsifica monede de argint, mai ales că în această privință poseda unele cunoștințe ce le căpătase în pușcărie.

In acest scop numitul își asigură concursul locuitorilor: Gheorghe I. Popescu, proprietarul caselor unde stătea, om cu stare, Gh. Zarnicu, tinichigiu, ca unul ce se putea pricepe la topitul materialuluĭ, tot din Lădeștĭ, și Mihaĭ Ion Const. Diaconu, zis Bulea, plugar din Lăpușata. El își procură: tipare de falșificat, material de executat, etc.; apoĭ se pun pe lucru în casa luĭ Popescu.

Nenorocul însă i-a urmărit, căcĭ într'o noapte, pe când se aflau tocmaĭ în toiul fabricațiuneĭ, au fost văzuțĭ pe fereastră de băiatul Nicolae M. Tolea, care a anunțat pe jandarmĭ.

La orele 12 jum. noaptea Dincă Gh. Ion, destoinicul șef al secțieĭ Lădeștĭ, ducându-se la locuința luĭ Brestoiu, n'a dat peste nimic bănuitor. Autorii dispăruseră; numaĭ Brestoiu lucra croitoria.

Șeful secției jand. anunță atunci pe d. judecător de ocol în unire cu care se pune pe lucru. In toiul instrucțieĭ, d. D. Stoenescu, aghiotantul comp. jandarmĭ locali, dădea instrucțiunĭ telefonice șefuluĭ secțieĭ de modul cum trebue să opereze în această afacere.

Cercetările făcute de d. judecător în unire cu jandarmul aŭ dus la satisfăcătorul rezultat că în urma amănunțitelor investigațiunĭ și perchiziționĭ făcute, s'a putut da de urma a zece tipare de falsificat monede, cinci de aramă și cinci de gips, material, plumb, aluminiu, cositor, foale, clește, etc. cum și monede false.

Față cu aceste descoperirĭ, falsificatorii s'aŭ văzut nevoiți să facă mărturisirĭ complete.

Eĭ au fost înaintați parchetuluĭ.

In jurul incidentelor
dela graniță

SITUAȚIA PE ZIUA DE ERI

In cursul nopții trecute, nu s'a semnalat pe tot întinsul linieĭ de frontieră, nicĭ un incident.

Santinelele bulgare sunt așezate în trăgători,—dar grănicerii bulgari patrulează numaĭ în cursul zileĭ. Noaptea se retrag la posturi, lăsând pe linia neutră a frontiereĭ numaĭ câte o santinelă.

Cum însă granița nu se poate trece fără învoirea cuvenită, bulgarii nu să intimideze pe cei, cari ar voi să treacă neobservați, trag din când în când, focurĭ de armă. Și focurĭ și detunături de armă se aud aproape regulat; s'aŭ auzit și astă-noapte. Dar acestea n'aŭ țintit de astădată niciun efect ucigător,—poate fiindcă n'aŭ fost intenționat îndreptate spre pichetele noastre de grăniceri.

Organizarea obștiilor sătești
Intrunirea conducătorilor obștiilor din Dorohoi și Botoșani

Duminică, 6 Iulie, s'a ținut în Dorohoĭ o întrunire a conducătorilor de obștiĭ sătești din județele Dorohoĭ și Botoșani spre a se înțelege în privința vânzăriĭ în comun a cerealelor precum și spre a lua înțelegere și a aviza la acele măsurĭ de conducerea ad-țieĭ obștiilor, realizându-se o cultură cât maĭ rațională și un cât maĭ mare profit pentru sătenĭ.

Intrunirea a fost convocată și prezidată de către d. controlor agronom N. Dăscălescu dela Casa centrală a băncilor populare.

Fiecare conducător de obștiĭ a expus modul de ad-ție uzitat la obștea sa, după împrejurările locale și după principiile conducătoare pe care le-a adoptat. S'a relevat în deosebĭ că cultura colectivă nu dă rezultate bune, dar niciĭ cultura pe loturĭ individuale unde sătenul face ce vrea din capul luĭ.

Toțĭ conducătorii aŭ căzut de acord că cel maĭ bun sistem e sistemul mixt, adică obșteniĭ să lucreze pe loturĭ proprii individuale sub privigherea strictă a ad-țieĭ, iar la treer să se întovărășească în cete după calitatea productelor, selecționându-se eĭ între eĭ chiar de la cărat.

Acest sistem se practică în special la obștia din Todireni (Botoșani) unde dă rezultate admirabile.

In privința vânzăriĭ în comun, s'a hotărît ca obștiile cu sămânța uniformizată să se întovărășească între ele la vânzare spre a putea oferi pe piață cantități maĭ mariĭ și deci a obține prețurĭ maĭ bune.

Astfel obștea din Todireni (Botoșani) s'a unit cu cea din Broscăuți (Dorohoĭ) spre a vinde aceluiaș cumpărător ce eventual l'ar găsit una sau alta din ele. Aceasta se va putea face cu atât maĭ ușor, cu cât ambele obștiĭ aŭ aceeași sămânță.

La aceasta a aderat și obștea din Sârbi (Dorohoĭ).

După ce s'au luat aceste hotărîrĭ, d. controlor Dăscălescu a dat instrucțiunĭ de ad-ție a obștiilor, insistând asupra arăturatorĭ pentru grâu și de toamnă, a treeratuluĭ care trebue să se facă de către însiși obșteniĭ fără antreprenor sau brațe angajate, a rămășițelor care trebue evitate prin generalizarea vânzăriĭ în comun și în sfârșit asupra celorlalte cerințe ale culturiĭ naționale.

La sfârșit pr. C. Dion-Todireni a propus și adunarea a admis următoarea

MOȚIUNE

„Subsemnații conducătorĭ de obștiĭ întruniți în urma convocăriĭ d-luĭ controlor agronom N. Dăscălescu pentru a discuta chestiunea vânzăriĭ în comun a cerealelor precum și chestiuni de organizare a obștiilor sătești, am căzut de acord asupra următoarelor puncte pe care le supunem d-luĭ director al Caseĭ centrale spre a le avea în vedere la o eventuală modificare a legeĭ băncilor populare și cooperativelor sătești:

1) Obligativitatea vânzăriĭ în comun pentru toțĭ obșteniĭ și deci modificarea articolelor 47 și 48 din actuala lege a băncilor populare.

2) Legiferarea amenzilor pentru obșteniĭ răĭ de lucru, recalcitranți sau prinși cu furturĭ.

3) Inființarea uneĭ societățĭ mutuale de asigurare în care obștiile să intre cu acțiunĭ, și cu obligațiunea de a se asigura contra grindineĭ și a foculuĭ.

4) Fixarea unuĭ minimum de lot pe care îl poate ținea un obștean și pe care noĭ credem că nu poate fi coborît maĭ jos de 4 ha.

5) Modificarea art. 46 din legea băncilor populare cu privire la tabloul de debit în sensul ca nu numaĭ sumele din tabloul de la 15 Maĭ să devie autentice, ci toate sumele datorite de obșteniĭ la 31 Decembrie.

6) Alcătuirea unuĭ statut-tip, care să cuprindă modificările de maĭ sus".

*

Această moțiune, semnată de toțĭ cei prezențĭ, a fost înmânată d-luĭ controlor Dăscălescu cu rugămintea de a fi supusă Caseĭ Centrale.

Intre participanțĭ a domnit mare entuziasm și multă bunăvoință de a se găsi și a se aplica soluțiile cele maĭ bune în chestie de ad-ție a obștiilor.

După terminarea întruniriĭ, conducătorii în trăsurĭ au vizitat obștea Broscăuți de lângă Dorohoĭ.

E de dorit ca aceste întruniriĭ să se facă cât maĭ des și în toate județele sau cel puțin în cât maĭ multe regiuni.

P. D.

După vizita țarului
la Constanța

Sub acest titlu cunoscutul publicist român d. George Fleșiariu maior în retragere din Austria, publică un articol în „Telegraful Român" din Sibiu asupra politiceĭ externe a Romînieĭ, din care reproducem următoarele pasagiĭ:

„Inainte cu un an scrisesem într'un articol de ziar următoarele: „Acum putem să ștergem din socotelile noastre militare cele cinciĭ corpurĭ de armată ale Romînieĭ, pe care le-am pierdut, fără a fi câștigat măcar numaĭ o companie de Bulgarĭ". Și aceea ce spuneam eŭ atunci, a fost declarat din partea d-luĭ Berchtold și a altora de scornitura fabuloasă, de poezie! Astăzi însă putem spune, că rezultatul final al politiceĭ greșite, făcute din partea diplomației noastre, e acela că trebue negreșit să mai creăm cinciĭ corpurĭ noĭ de armată, în locul corpurilor de armată române pe cari le-am pierdut, în cazul că România își părăsește neutralitatea, iar dacă politica noastră oligarhică va face, ca România, să treacă cu totul pe partea Rusieĭ, orĭ poate e trecută chiar, avem să ridicăm zece corpurĭ noĭ de armată. Și bunii austriacĭ pot să plătească 70 la sută din cheltuelile marĭ provocate de stângăcia politică a celor din cealaltă parte a monarhieĭ, pe care s'aŭ aflat și deputați germanĭ austriacĭ ca să-l laude în ziare oligarhice vieneze.

Judecata cea maĭ competentă, rostită asupra raporturilor regatuluĭ român față de monarhia noastră, cu considerare la vizita țarului de la Constanța, e firește aceea pe care o croește presa română, apoĭ politicianiĭ dătătorĭ de ton și bărbații de stat aĭ Romînieĭ. Ascultând vocile acestora, judecata pe care noĭ, Austriacii, avem să o ținem bine în evidență, poate fi stabilită pe scurt, în vorbe simple, dar clare, în vorbe adevărate, astfel: România nu aparține de prezent niciĭ tripleĭ alianțe, niciĭ tripleĭ înțelegerĭ, România e neutrală și urmărește o politică națională, politica mâneĭ libere. România nu e contrară tripleĭ alianțe; ba ea întreține raporturĭ excelente cu Germania și Italia, fiindcă ambele aceste state recunosc și apreciază corect marea valoare a Romînieĭ și a românismuluĭ peste tot. Dar raporturile dintre România și monarhia noastră sunt nu numaĭ turburate, ci deadreptul *înveninate*, în urma politiceĭ oligarhice maghiare, respingătoare și declarată de antiromânească, politică, care nu numaĭ în Ungaria stăpânește în mod aproape absolutistic, ci punând mâna pe conducerea monarhieĭ întregĭ, pe căĭ cu totul nenaturale și de neînțeles, conduce și politica externă a monarhieĭ cu totul conform dorințelor sale speciale. Asta e situația!"

*

După aceea autorul articoluluĭ reproduce părerile exprimate de savanțiĭ noștri istoricĭ d-niĭ Al. Xenopol și N. Iorga și ale altor oameniĭ politicĭ români asupra politiceĭ externe a Romînieĭ. După aceea încheie:

„De fapt oligarhiĭ diplomațieĭ noastre lucrează cu mult zel la crearea uneĭ Bulgariĭ marĭ, în care România, cu tot dreptul, nu poate să vadă alta, întocmaĭ ca și Serbia, decât o mare primejdie pusă în coastele eĭ. O Bulgarie mare e postavul roșu pentru România. Și acesta e și scopul Maghiarilor cari ar voi, ca nesupărați de România eĭ să poată maghiariza pe Românii din Ungaria și nesupărați de Serbia, să poată maghiariza pe sârbi, având și Serbia și România o Bulgarie mare în coaste. Năzuințele acestea le-a avut diplomația noastră în cursul întregeĭ crize balcanice, și năzuințele acestea maĭ ard și acuma sub spuza care a îngropat sub ea toate speranțele maghiaro-bulgare".

Pentru d. director general al C. F. R.

Lucrătorii din cartierul Grant, lucrătorĭ și funcționarĭ la c. f., roagă stăruitor pe d. director general al c. f. să aibă bunăvoința de a lua măsurĭ să se înființeze în acest cartier, o școală froebeliană.

In acest cartier, populat de numeroșĭ lucrătorĭ și funcționarĭ dela c. f., este o numeroasă populație de copiĭ, în vârstă de a urma o asemenea școală, necesară, atât pentru o bună educație, cât și pentru a veni în ajutorul familiilor, de a fi copiĭ supraveghiați maĭ de aproape, — întrucât adesea orĭ ambiĭ părinți aĭ copiilor lipsesc toată ziua de-acasă, fiind ocupați cu munca de birou, sau de atelier.

Acum, acești copiĭ aŭ o școală froebeliană în calea Griviței. Dar ca să ajungă aicĭ, sunt siliți să traverseze linia ferată, care duce la Filaret și în acelaș timp șoseaua Grozăvești, foarte frecventată de căruțe încărcate cu mărfurĭ de la magaziile gării. In aceste locurĭ s'ar putea întâmpla multe nenorociriĭ, care ar putea fi evitate pentru copiĭ, numaĭ în cazul, când n'ar maĭ fi siliți să treacă pe aicĭ.

Sub aceste motive, lucrătorii și funcționarii de la c. f. locuitorĭ aĭ cartieruluĭ Grant, fac apel la d. director general pentru instituirea uneĭ școliĭ froebeliane.

Cartierul Regiei

O stradă cu locuințele funcționarilor regieĭ

Un cartier, cu adevărat și frumos și igienic, este cartierul manufacturei de tutun Belvedere.

Intre localul fabricieĭ cu numeroase magaziĭ și dependințe și între pitorescul parc, — fost altă dată proprietatea Grant — s'a instalat cartierul fabricieĭ de tutun. Străzĭ înguste, dar perfect aliniate, presărate pe margini cu pomĭ, case noĭ, curate și atrăgătoare prin curățenia lor, dar sunt maĭ ales impunătoare prin gospodăria care se observă în straturile de florĭ, care împodobesc grădinița obligatorie a fiecăreĭ case.

Sunt în acest cartier, care face o impresie cu totul nouă de oraș-grădină, 200 de case, fiecare cu 3 camere, antreu, bucătărie, pivniță, pod bun, lumină electrică, instalație de apă și toate acestea pentru funcționariĭ și lucrătorii de la regie. Și chiriile, față de sumele considerabile din oraș, par a fi din basme, căcĭ variază între 25—40 leĭ lunar — între cât sunt două genurĭ de case, maĭ marĭ și maĭ micĭ.

Și astfel pe un preț, care să convină câștigului lunar al funcționarilor și muncitorilor de la regie, aceștia își pot avea gospodăriile lor, bune, frumoase și în apropiere de fabrica de tutun. Cu această măsură, luată de direcția fabricieĭ lucrătoriĭ și funcționariĭ fabricieĭ simt maĭ puțin asperitățile scumpetei traiuluĭ, avându-și asigurată o locuință eftină și neasemuit de bună. Pe noĭ ne-a impresionat mult nu numaĭ interioarele... simpatice prin ordinea lor simplă și îngrijite cu dragoste de bun gospodar, dar maĭ ales ne-aŭ impresionat curtea cu cotețul de pasărĭ și grădina, la cultivarea căreia se întrebuințează o adevărată pasiune pentru arborĭ și florĭ.

Mijloacele de trai din cartier

Locuitorii acestui frumos cartier, dacă sunt funcționarĭ, primesc lefurĭ după legile organice pentru funcționariĭ statului; dacă însă sunt lucrătorĭ, atunci plata li se face cu bucata, așa fel în cât lucrătoarea, cea maĭ de curând intrată în atelier, primește 2 leĭ și 50 pe zi. Și pentru că plata cu bucata aduce inconveniențe, — paralel cu înaintarea în vârstă, — s'a găsit mijlocul de a se evita aceste inconveniențe, fixându-se gradații, care măresc prețul unitar pe bucată cu 10 la sută, la fiecare 5 anĭ de vechime.

Cu acest sistem de răsplata muncii, lucrătorii și lucrătoarele pot să facă față onorabilă necesităților traiuluĭ, maĭ ales că fabrica de tutun are un magazin de consum, de unde lucrătoriĭ își pot procura alimente, îmbrăcăminte și combustibil, în condițiuni maĭ avantagioase ca în oraș, — având și posibilitatea de a plăti în rate.

Cât pentru lucrătorii cari n'au familie, aceștia găsesc la magazinul de consum, dimineața, ceaĭ și la prânz 2 feluri de mâncare, pentru 25 banĭ pe zi. Și ceeace poate să pară curios, e că din însuși acest preț minim, rezultă beneficiĭ, cari se împart ca ajutoare, la sărbătorĭ.

Așa că pe deoparte, locuința ieftină și igienică, pe de alta alimentele și hrana pregătită ieftine, — înlesnesc pe cât se poate, traiul locuitorilor din acest cartier, cari maĭ aŭ și avantajul de a face băĭ gratis la instalația din fabrică.

Desigur, că tot aspectul acestuĭ cartier, cași îmbunătățirea soarteĭ lucrătorilor, locuitorĭ aĭ cartieruluĭ, se datoresc în totalitate, direcțiuniĭ regieĭ și direcțiuniĭ fabricieĭ de tutun.

Intrebând pe d. N. Teodorescu, directorul fabricieĭ, ce are de gând să maĭ facă cu construcțiile noĭ, care se ridică, am obținut următoarele deslușiriĭ:

Consumația tutunuluĭ se desvoltă din zi în zi, așa că e bine să luăm măsurĭ de prevedere, construind și ateliere și magaziĭ maĭ marĭ și maĭ multe.

Regia însă trebue să aibă și în ce privește chestiunile sociale ale lucrătorilor și funcționarilor, un program definitiv.

In cartier se va construi o mare clădire, care să aibă apartamente maĭ micĭ și camere separate pentru nefamiliștĭ. Ca anexă ale acesteia, se vor construi o spălătorie sistematică, o sală de lectură și una pentru spectacole și cinematograf.

In afară de aceasta, se va construi o cantină, la care să poată mânca 2000 de lucrătorĭ, organizându-se ca plata mâncăreĭ să fie cuprinsă în salariul lucrătorului.

Ceeace este în realitate acest cartier și ce va maĭ fi, când programul de viitor va fi împlinit, ne face să credem că avem un stabiliment și un cartier industrial demn de toate cerințele progresului științific și umanitar.

B. C.

Procesul d-neĭ Caillaux

Paris, 7.— D-na Caillaux însoțită de doĭ inspectorĭ de poliție a fost eri transportată din temnița Saint Lazare în temnița tribunalului, unde va sta zi și noapte sub paza celor două gardiane ale temnițeĭ.

D-na Caillaux

Celula unde va fi depusă d-na Caillaux este mobilată cu două paturĭ, unul pentru d-na Caillaux, altul pentru paznica eĭ, o masă, două scaune și un cuier.

Albanel, *președintele Curții cu juraț*

Prin una din cele două ferestre se vede curtea, unde regina Maria Antoinette făcuse ca prizonieră ultimele plimbări în viața eĭ.

D-na Caillaux nu poate primi decât vizita soțuluĭ eĭ, a avocatuluĭ eĭ Labori și a unuĭ intim al familieĭ, și aceasta numaĭ în prezența paznicei sale.

Având în vedere publicul ales, care va participa la judecarea procesuluĭ, orice scene sgomotoase sunt excluse.

D-na Caillaux are permisiunea a'și procura alimentele necesare dintr'un restaurant din apropiere.

*

Paris, 7.—*(Afacerea Caillaux). — Sala de ședințe e tixită, ocupată fiind maĭ ales de ziariștĭ, avocați, numeroșĭ magistrați, foarte puține doamne. Se observă prezența d-lor Arthur Meyer, Capus, Paul și Guy de Cassagnac.*

După tragerea la sorți a juriuluĭ, ședința a fost deschisă la 12,20.

Procurorul Herbaux

Intrarea d-neĭ Caillaux produce senzație. Ea are o toaletă neagră și înaintează încet. Răspunde cu voce slabă interogatoriuluĭ de identitate.

După apelul juraților și citirea actuluĭ de acuzare conchizând la omucidere cu voință și premeditare, se procede la apelul martorilor.

Răspunzând interogatoriuluĭ președintelui, d-na Caillaux arată pe larg și nu fără elocință, în mijlocul uneĭ tăceri absolute cum fericirea eĭ conjugală, situația eĭ în lume aŭ fost otrăvite de campania dusă de d-l Calmette care, zice acuzata, era cu totul personală. D-na Caillaux, foarte emoționată adaugă: când scrisorile semnate „Ton Jo" aŭ fost publicate aveam tot motivul să cred că și scrisorile mele vor urma și am suferit atâta încât mi-am pierdut capul.

D-na Caillaux a expus, cu argumente numeroase, cum soțul eĭ și cu dânsa aŭ fost convinși, maĭ ales după publicarea scrisoareĭ semnată „Ton Jo" că Calmette va publica și alte două scrisorĭ în cari era cu neputință, să se disocieze partea privată de cea politică.

Interogatoriul a fost suspendat la orele 2 acuzata fiind obosită.

*

La redeschidere d-na Caillaux expune cum, atunci când soțul eĭ consultând pe președintele Monier a aflat că nu se putea împedeca pe cale judiciară campania Calmette, și a declarat că merge să-l spargă capul luĭ Calmette, acuzata, care plânge, expune îngrijorarea eĭ, hezitările eĭ din tot cursul zileĭ dramei.

Afirmă că dacă s'a gândit la ideea de a trage asupra luĭ Calmette hotărîrea a rămas până în cele din urmă șovăitoare; a voit să nu omoare ci să tragă jos, nu premeditase nimic. Acuzata conchide mărturisind adânca eĭ părere de rău pentru fapta săvârșită.

După interogator a început ascultarea martorilor apoĭ ședința s'a ridicat amânându-se pe a doua zi la amiază.

*

Paris, 7. — Apărarea va provoca Joĭ o controversă medicală, afirmând cum că Calmette a murit din cauza insuficienței înțepăturilor. D.

Avocatul Labori
apărătorul d-neĭ Caillaux